

На данашњи дан пре тачно десет година, тадашњи руски председник Борис Јељцин објавио је име човека „који је у стању да консолидује друштво ослањајући се на најшире политичке снаге и да обезбеди наставак реформи у Русији”.

Владимир Путин, тада директор Федералне службе безбедности, није био много познат јавности. Јељцинов избор је, зато, био изненађење – „Парламентарна газета” писала је да председников избор „човека вероватно паметног, али без икакве харизме и искуства у управљању државом, за свог наследника”, није „ништа друго до обичан хир”. Слично су тада мислили многи, а италијанска „Стампа” писала је да нови руски премијер „нема ни једне харизматичне црте, пре би се рекло да је потпуно негативан”. Само је супруга председника Јељцина, Наина, рекла да избор није случајан, и да ће време показати „да је и потпуно исправан”. У сваком случају Путину нико није предвиђао дуги останак на власти, било је то веома тешко време за Русију – Кремљом су владали олигарси, сплеткарило се као некад на царским дворovima, Чеченија је била на ивици отцепљења, тероризам је царовао, економија била у катастрофалном стању, плате се нису примале месецима, па и годинама...

Говорећи о својим првим годинама на месту председника, Путин је рекао да је Русија била на граници распада, да су регионални закони били у супротности са федералним и да се ови други нису поштовали у регионима. Спровео је низ политичких реформи, изменио облик Савета федерације, начин избора губернатора, изборно законодавство и закон о партијама.

Обрачунао се са олигарсима удаљивши их из политике, „научио их” да плаћају порезе... С тим у вези је и „случај Ходорковски”, власника највеће руске компаније ЈУКОС, који многи сматрају политичким, што је Путин у више наврата негирао, поричући било какву заинтересованост државе за прогон менаџера ове компаније, осим успостављања законитости.

Кад данас неког од Путинових противника упитате да упореди стање сад и пре десет година, невољно ће вам одговорити да је прогрес – огроман. Учвршћивање јединства, учвршћивање улоге државе и стабилизација – главни су резултат „Путинове деценије”, сматрају данас политички аналитичари.

Веома важан део Путиновог рада односи се на обнављање економије. Зато је најпре је, пре времена, враћен сав „Јељцинов дуг”, а на почетку свог првог председничког мандата Путин је поставио себи задатак да за десет година удвостручи бруто национални доходак. За осам година, повећао га је за 70 одсто, а индустријска производња порасла је за 75 процената. Прекинут је оток капитала који се мерио десетинама милијарди, а инвестиције су порасле за 125 одсто.

Путинова заслуга је и што је први пут на демократски начин, без пуча и револуције, изабран нови председник, а он је постао премијер и наставио да остварује економске циљеве. Криза му је помрсила рачуницу, али је повећање животног стандарда грађана остао један од главних циљева.

За осам година редовно су повећаване плате које иду из буџета (лекари, професори, војска...) и пензије, што није престало ни кад је производња у многим фабрикама скоро престала да постоји. Велики део резервног фонда, трећина од рекордних 600 милијарди, отишао је на подршку банкама и решавање социјалних проблема.

Путину се замера да је сувише „дисциплиновао медије”. Ако се узме као референтна Јељцинова ера, онда је то заиста тако. У време Јељцина, у руским медијима је владала не слобода већ анархија. Медији који су били у приватним рукама служили су за остваривање интереса својих власника. Њихови најистакнутији новинари нису презали ни од чега ако је требало уништити противника. Данас је ситуација далеко другачија. Главна државна телевизија, Први канал, извучена је из руку Березовског, највећи медијски холдинг у земљи је „Гаспром” а слобода се мери другим аршинима. Постоје бројне опозиционе новине као што је на пример „Нова газета” олигарха Александра Лебедева и Михаила Горбачова, „Газета”, „Комерсант”, „Независимаја газета”... уз веома много опозиционих интернет-издања.

У спољној политици Русија је озбиљно учврстила своје позиције на међународној сцени, без ње се не може решити ни један проблем у свету, па није чудно што се последња деценија назива „ером Путина”. И мада је данас председник други човек, та ера се наставља захваљујући сарадњи Медведев–Путин.

Према најновијим истраживањима, обављеним на десету годишњицу, данашњи премијер Русије има рејтинг 73 одсто.

(Политика)